

STATSRÅDETS
SVENSKA
SPRÅKNÄMND

Språkråd

Samarbete mellan språkvårdare och lagberedare ...	3
Nämnden rekommenderar	6
Det svenska språkchefs- och juristlingvist- nätverket i EU	6
Vad är sähköinen asiointi på svenska?	7
Ann-Marie Malmsten fick årets Hugo Bergroth-pris	8
Nämnden informerar	9
Ny fördragshandbok med mallar på svenska	10
Nytt på ordboksfronten	10
På nya platser	11

Statsrådets svenska språknämnd finns på adressen

www.vnk.fi/spraknamnden

På webbplatsen finns information om nämnden och om dess verksamhet och sammansättning. Där hittar du också alla nummer av Språkråd i pdf-format från och med Språkråd 1/2001. På webbplatsen finns dessutom nämndens rekommendationer, handboken Svenskt lagspråk i Finland (SLAF) och mallar och ordlistor.

Rättelse

I det svenska namnet på *Terveiden ja hyvinvoinnin laitos* i Språkråd 1/2009, s. 13, hade orden *hälsa* och *välstånd* olyckligtvis bytt plats. Det rätta namnet är alltså *Institutet för hälsa och välfärd*.

Frågor och initiativ till Statsrådets svenska språknämnd

kan sändas per e-post.

I principiella frågor som gäller svenskt lag- och förvaltningspråk i Finland kan nämnden även konsulteras muntligen via sekreteraren, tfn (09) 1602 2113.

Prenumerationer på Språkråd, adressändringar och annulleringar:

per e-post, fax eller post. Se kontaktinformation nedan.

Språkråd distribueras i tryckt form per post och i pdf-format per e-post. Språkråd sänds gratis till beställaren.

Redaktör: Marika Paaanen

Ombrytning: Anja Järvinen

Kopiering: Statsrådets kansli, upplaga 1 340 ex

Kontaktinformation:

Statsrådets svenska språknämnd

Statsrådets translatorsbyrå

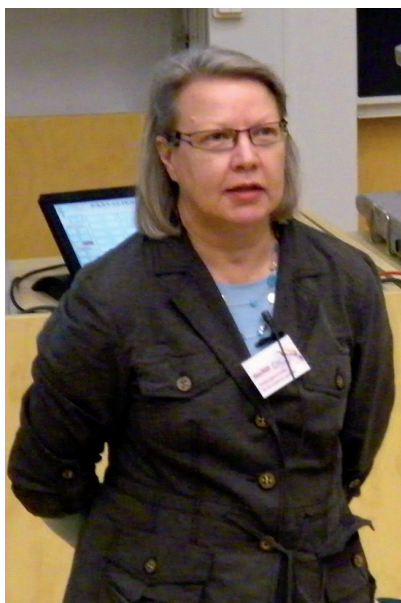
PB 23, 00023 STATSRÅDET

spraknamnden@vnk.fi

Tfn sekreteraren (09) 1602 2113, fax (09) 1602 2088

SAMARBETE MELLAN SPRÅKVÅRDARE OCH LAGBEREDARE

Aino Piehl, språkvårdare vid finska avdelningen på Forskningscentralen för de inhemska språken (Focis), redogjorde vid Svensk-finska översättarseminariet i Jyväskylä den 10–11 september 2009 för pilotprojektet *Säädöstekstin muotoutuminen*. Nedan följer ett referat av hennes föredrag. I Kielikello 2/2009 finns dessutom en artikel där språkvårdarna Aino Piehl, Matti Räsänen och Salli Kankaanpää mer ingående berättar om pilotprojektet.

Aino Piehl vid Svensk-finska översättarseminariet i Jyväskylä

Aino Piehl och några andra av språkvårdarna vid finska avdelningen på Focis hade författningsspråket och dess ibland något dunkla uttryck i tankarna när de 2006 erbjöd statsrådets arbetsgrupp för att utveckla lagberedningen (SÄKE-arbetsgruppen) språkvårdshjälp med något lagberedningsprojekt. De ansåg att det fanns rum för förbättringar i författningsspråket, eftersom svårförståeliga texter med långa meningar och svårbegripliga ord är besvärliga såväl för myndigheter som för gemene man. De finska språkvårdarna erbjöd SÄKE-arbetsgruppen sin hjälp mot att de samtidigt fick undersöka hur texten utformas under hela lagberedningsprocessen. I mars 2007 kunde sedan språkvårdarna, med Aino Piehl i spetsen, inleda Focis forsknings- och språkvårdsprojekt *Säädöstekstin muotoutuminen*. Projektet gällde den nya bostadsaktiebolagslagen, och språkvårdarna kom med i beredningen i ett skede när lagberedningsgruppen redan hade utarbetat ett förslag till lag- och motiveringstext. Aino Piehl och hennes medarbetare hade som mål att samla in information om den process under vilken författningstext kommer till samt om författningar som ett textslag. Språkvårdarnas syfte var även att kunna vara till nytta när författningsspråket och språkvårdsarbetet utvecklas.

Språkvårdarna koncentrerade sin forskning på följande frågor:

- I vilket skede fattas de beslut som har den största betydelsen för språket i lagtexten?
- På vilka grunder fattas dessa beslut?
- Hurdan är diskussionen mellan språkvårdarna och lagberedarna?

Föremål för språkvårdarnas forskning var

- lagberedningsgruppens protokoll och den diskussion som tagits in i protokollet
- arbetsgruppens förslag till lag- och motiveringstext
- utlåtanden om förslaget
- språkvårdarnas kommentarer till förslagen och på vilket sätt kommentarerna togs emot
- den slutliga regeringspropositionen med förslag till lag och motivering
- intervjuer med lagberedare m.fl.

Språkvårdarna kommenterade skriftligen språket i lagberedningsgruppens förslag och i senare versioner. Syftet med kommentarerna var att göra texten tydligare och mer förståelig. Kommentarerna var förslag till förbättringar och motiveringar till förslagen, och de gällde för det mesta menings- och satsbyggnaden samt ordvalet och informationsmängden i texten.

Språkvårdarna föreslog följande förbättringar i texten:

- enklare sats- och meningsbyggnad (t.ex. flera korta meningar i stället för en enda lång, framförställda bestämmelser ombildas till bisatser)
- bättre informationsstruktur (man inleder en mening med det som är bekant sedan tidigare)
- svåra ord och uttryck ersätts med sådana ord och uttryck som är mer bekanta
- mera förklarande information i texten (t.ex. när det gäller hänvisningar)
- en lämpligare plats för information
- normalare ordföljd
- mer beskrivande rubriker
- upprepningar ersätts med hänvisningar.

Hur förhöll sig då lagberedarna till språkvårdarnas förslag till förbättringar? I de flesta fall godkände lagberedarna sådana ändringar som avsåg sats- och meningsbyggnaden, informationsstrukturen och ordvalet och andra uttryck. Mer sällan godkändes emellertid ändringar som avsåg mängden förklarande information, informationens plats i texten och ordföljden.

Nedan visas ett exempel på när språkvårdarnas förslag till ändring av meningsbyggnaden godkändes av lagberedarna.

Ursprunglig text:	Språkvårdarnas förslag till ändrad meningsbyggnad (godkändes):
Jos yhtiökokous ei hyväksy ehdotusta yhtiöjärjestykseen sisältyvän kohtuuttomuuteen johtavan määräyksen muuttamisesta siten, että kohtuuttomuus poistuu, on hallituksella ja osakkeenomistajalla oikeus nostaa yhtiön kotipaikan alioikeudessa kanne yhtiöjärjestyksen muuttamiseksi.	Jos yhtiöjärjestykseen sisältyy kohtuuttomuuteen johtava määräys eikä yhtiökokous hyväksy ehdotusta sen poistamiseksi, on hallituksella ja osakkeenomistajalla oikeus nostaa yhtiön kotipaikan alioikeudessa kanne yhtiöjärjestyksen muuttamiseksi.

Förklaring: Lagberedarna ändrade i ett senare skede strukturen för hela momentet, och den långa meningen spjälktes upp i flera kortare meningar. Meningen ingår alltså inte i ovan nämnd form i propositionstexten.

Ett förslag till ändrad satsbyggnad som inte godkändes:

Ursprunglig text:	Språkvårdarnas förslag till ändrad satsbyggnad (godkändes inte):
Asunto-osakeyhtiörikos	Asunto-osakeyhtiörikos
Joka tahallaan rikkoo hyväksytyn tilintarkastajan 24 luvun 4:ssä tai 25 luvun 4 §:ssä tarkoitetun lausunnon laatimista koskevia säännöksiä, ... on tuomittava, jollei teko ole vähäinen tai siitä muualla laissa säädetä ankarampaa rangaistusta, asunto-osakeyhtiörikoksesta sakkoon tai vankeuteen enintään yhdeksi vuodeksi.	Asunto-osakeyhtiörikoksesta on tuomittava sakkoon tai enintään yhden vuoden vankeuteen se, joka tahallaan rikkoo hyväksytyn tilintarkastajan 24 luvun 4 §:ssä tai 25 luvun 4:ssä tarkoitetun lausunnon laatimista koskevia säännöksiä... Tätä säännöstä ei sovelleta, jos teko on vähäinen tai jos teosta muualla laissa säädetään ankarampi rangaistus.

Förklaring: Enheten för straff- och processrätt vid justitieministeriet ansåg att alla straffbestämmelser ska skrivas enligt samma mönster, så även i denna lag, fastän lagberedarna ansåg att språkvårdarnas förslag var mer lättförståeligt.

Följande exempel visar ett förslag till ändrat uttryck som inte antogs.

Ursprunglig text:	Språkvårdarnas förslag (godkändes inte):
Lääninhallituksen päätös voidaan panna täytännöön lainvoimaa vailla olevana.	Lääninhallituksen päätös voidaan panna täytännöön, vaikka muutoksenhaku siitä olisi kesken.

Förklaring: Man ansåg att förslaget inte täckte alla fall som förekommer, men någon annan formulering blev inte heller aktuell.

Vilka slutsatser har språkvårdarna då kunnat dra efter att i ett par års tid ha deltagit i arbetet med beredningen av bostadsaktiebolagslagen? Arbetet pågår fortfarande till slutet av detta år, men vissa saker har utkristalliserats under arbetets gång:

- Språket förändras under hela lagberedningsprocessen, ända in i slutskedet av beredningsarbetet.
- Det hade behövts fler diskussioner mellan lagberedare och språkvårdare. Diskussionerna resulterade ofta i lyckade lösningar i texten.
- När lagberedarna gjordes uppmärksamma på otympligheter i texten kom de ofta själva på bättre uttryck och ordval.
- Kommentarer från utomstående personer, t. ex. översättarna, är alltid nyttiga.

Lagberedningsprocessen är en lång process som involverar många människor. Aino Piehl och hennes medarbetare ansåg att tiden för projektet blev för kort, trots att två år kan anses vara en lång tid. Förhoppningsvis leder detta projekt till att språkvården i fortsättningen kommer in i lagberedningsarbetet som en naturlig del av hela processen. Och förhoppningsvis ska också lagberedarna ha en välvillig inställning till föreslagna förbättringar i texten. En svårbegriplig text med långa, invecklade meningar och svåra termer och uttryck torde inte ligga i någons intresse. En lättförståelig text behöver inte anses vara sämre och mindre trovärdig än en invecklad text. En lagberedningsprocess ska i slutändan resultera i en lag och motivering som kan förstås av alla. Därför vore det önskvärt att alla som är inblandade i processen tänker till lite extra, även språkligt, när texten ska sättas till pappers. Och önskvärt är också att språkvårdens synpunkter beaktas i ett så tidigt skede som möjligt. De som översätter känner till att det är mycket lättare att göra en bra översättning av en bra ursprungstext. Det är med största sannolikhet varje författningsöversättares förhoppning att detta språkvårdsprojekt kommer att få en uppföljning, och att det i slutändan leder till tydligare och mer lättförståeliga lagtexter både på finska och på svenska.

Pilotprojektet ser ut att få en fortsättning. Regeringen har bett Focis utreda på vilket sätt lagberedningsprocessen kunde förbättras, och det här kommer att bli ett nytt projekt för språkvårdarna.

 Ann-Catrin Lindholm
Statsrådets translatorsbyrå

NÄMNDEN REKOMMENDERAR

❑ **Skriv Förenta nationerna också i författningar**

Nämnden rekommenderar att Förenta nationerna även i författningar och i regeringspropositioner ska skrivas med stor bokstav endast på det första namnledet (jfr SLAF 2004, s. 187). Detta är det skrivsätt som också rekommenderas i bl.a. Myndigheternas skrivregler. Den vedertagna förkortningen är fortfarande FN.

❑ **Närings-, trafik- och miljöcentralernas svenskspråkiga namn och förkortning**

Förkortningen "ELY-centraler" är inte förenlig med svenskt språkbruk och uppfyller inte kravet på begripligt förvaltningsspråk. Om en förkortning används bör den basera sig på det svenska namnet, och det naturliga valet av förkortning är då NTM-central.

Tvåspråkiga myndigheter ska i sin verksamhet *utåt visa* att de använder både finska och svenska, och dessutom *främja* användningen av båda

nationalspråken (23 § 2 mom. och 35 § 3 mom. i språklagen). Myndigheterna ska vidare använda ett *sakligt, klart och begripligt* språk (9 § i förvaltningslagen).

Dessa bestämmelser förutsätter att de nya myndigheter som uppstår genom reformen av regionförvaltningen får *namn på både finska och svenska*. Dessa namn måste vidare vara förenliga med finskt respektive svenskt språkbruk. Kravet på namnens begriplighet innebär i första hand att myndigheternas namn ska vara sådana att de i allmänhet inte behöver förkortas. Om förkortningar ändå används ska det finnas separata förkortningar på båda språken, och myndigheterna ska använda båda. Det väsentliga är att endast de svenskspråkiga namnen eller förkortningarna används i svenskspråkiga texter. Vidare är det viktigt att dessa är sådana att läsaren inte behöver kunskaper i finska för att kunna identifiera myndigheten i fråga.

Samma principer gäller givetvis också för andra myndigheter och verk.

DET SVENSKA SPRÅKCHEFS- OCH JURISTLINGVISTNÄTVERKET I EU

EU-institutionernas svenska språkavdelningars chefer och juristlingvister träffas regelbundet två gånger om året, turvis i Bryssel och Luxemburg.

Nätverket kom till en kort tid efter det att de svenska språkavdelningarna grundades i EU-institutionerna i samband med Sveriges EU-medlemskap 1995. Vid språkavdelningarna kände man då att man rörde sig på obruten mark och behövde varandra som bollplank. Man ville också undvika att varje institution utvecklade sitt eget förhållningssätt i språkfrågor.

Nätverkets medlemmar representerar de svenska språkavdelningarna vid alla EU-institutioner, Översättningscentrum för Europeiska unionens organ i Luxemburg (hanterar de decentraliserade EU-byråernas översättning), Europeiska centralbanken och EU-språkvårdarna vid Justitiedepartementet i Sverige. Tolkavdelningarna vid kommissionen, parlamentet och EG-domstolen

ingår numera också i nätverket. År 2008 inbjöds jag, som representant för Statsrådets translatorsbyrå i Finland, att delta i nätverkets möten.

Mötenas viktigaste funktion är att hålla kommunikationskanalen öppen mellan de olika institutionerna och att lära känna kollegerna tillräckligt bra för att kunna ha smidiga kontakter. Genom nätverket är det också lättare att nå konsensus i frågor som gäller t.ex. anvisningarna för översättning av EU-rättsakter, som är gemensamma för alla institutioner.

Vid mötena får medlemmarna också information om vad som hänt i de olika institutionerna sedan senaste möte. Konkreta språkfrågor behandlas dock rätt sällan. Detta sker bäst genom daglig kontakt på lägre nivå.

 Katarina Petrell
Statsrådets translatorsbyrå

VAD ÄR SÄHKÖINEN ASIOINTI PÅ SVENSKA?

När uttrycket *sähköinen asiointi* myntades i början av 1990-talet rekommenderades på svenska (i Finland) "elektronisk kommunikation", en term vars motsvarighetsgrad många ifrågasätter efter närmare semantisk analys. Intressant är att *sähköinen asiointi* aldrig har definierats på författningsnivå även om uttrycket förekommer i ett flertal författningar på området. En generell definition kunde lyda 'utnyttjande av myndigheters och företags tjänster via ett elektroniskt medium, i allmänhet Internet'.

Rune Skogberg är en flitig språkspaltsskribent i Finlands kommuntidning Fikt

Det svenska "elektronisk kommunikation" kan inte ses som en helt adekvat svensk motsvarighet till det finska uttrycket utan är av mer övergripande karaktär och avser vilken som helst form av överföring av signaler i elektroniska kommunikationsnät. Elektroniska kommunikationsnät kan, som i den svenska lagen om elektronisk kommunikation (SFS 2003:389), definieras som 'system för överföring och i tillämpliga fall utrustning för koppling eller dirigerings samt andra resurser som medger överföring av signaler, via tråd eller radiovågor, på optisk väg eller via andra elektromagnetiska överföringsmedier oberoende av vilken typ av information som överförs'. I den svenska lagen omfattas begreppet elektronisk kommunikation av alla typer av elektroniska kommunikationsnät som telenätet, Internet och kabel-tv-nätet.

Vad ska man använda för *sähköinen asiointi* om man – som i finskan – verkligen vill betona att det innebär att medborgare/kunder sköter sina ärenden med myndigheter, företag och andra organisationer på elektronisk väg, via Internet? Uttrycket "uträttande av ärenden elektroniskt", som ibland förekommer, är ju inte så elegant på grund av det något stela verbalsubstantivet "uträttande" och uttryckets längd.

Som i så många andra fall finns det skäl att blicka västerut och se hur motsvarande fenomen uttrycks i Sverige. Den allra vanligaste benämningen tycks vara *e-tjänster* (även *e-service* förekommer). Bokstaven *e* har över lag vunnit terräng gentemot ordet *elektronisk* i termer och uttryck som beskriver företeelser i det digitala informationssamhället. Man talar om e-brev, e-handel, e-fakturor, e-tidningar, e-böcker och e-identifiering i de mest varierande kontexter och på olika stilnivåer. I en meny på en webbplats går det bra att ha *e-tjänster*. I författningstext är det säkert bäst att använda den fullständigt genomskinliga termen *elektroniska tjänster*. Vill man klättra ner på abstraktionsstegen och precisera det elektroniska medium som används är det heller inget problem; ett uttryck som blivit allt vanligare i Sverige är *självbetjäning på Internet/webben*. Handlar det om tjänster som är tillgängliga över just webben kan man även tala om *webbtjänster* (eller *webbservice*) kort och gott.

Ett begrepp som tangerar *sähköinen asiointi* är *sähköinen asiointi hallinnossa*, som dels omfattar medborgarnas möjlighet att närma sig myndigheter i olika ärenden på elektronisk väg, dels innebär att myndigheter och andra organisationer kan utbyta information elektroniskt. På svenska används bl.a. termerna *e-förvaltning* och *elektronisk ärendehantering*. Vid fullständig automatiserad elektronisk ärendehantering sker inhämtning, kontroll, bearbetning, beredning, beslut och delgivning av besluten automatiskt med hjälp av ett eller flera datasystem.

 Rune Skogberg
Telia Sonera Finland

ANN-MARIE MALMSTEN FICK ÅRETS HUGO BERGROTH-PRIS

Lagstiftningsrådet, jur.kand. Ann-Marie Malmsten tilldelades i maj Hugo Bergroth-priset* på 5 000 euro för sina insatser för den juridiska svenskan i Finland. I prismotiveringen sägs bl.a. att Ann-Marie Malmsten i allt hon gör kombinerar entusiasm, hängivenhet och samarbetsförmåga med ett målmedvetet, systematiskt och professionellt arbetssätt.

Språkråd bokade in en pratstund med pristagaren, som gärna berättar om sin syn på arbetet med den juridiska svenskan i Finland. Ann-Marie sökte sig aktivt till branschen, i första hand till Statsrådets translatorsbyrå, där hon blev biträdande byråchef 1992. Med en färsk juristexamen och ett genuint intresse för det svenska lagspråket i bagaget blev hon en mångsidig tillgång för translatorsbyrån. Ingen översättningsfråga var ovidkommande eller ointressant i Ann-Maries ögon, hon kavlade raskt upp ärmarna och tog itu med frågan på sitt pedagogiska och engagerade sätt. I slutet av 1990-talet blev Ann-Marie utnämnd till lagstiftningsråd på justitieministeriets laggranskningsenhet, där hon nu i tio år har granskat svenska lagar och förordningar. Under 2006–2007 var Ann-Marie, utlånad av justitieministeriet, i tolv månader projektchef för textgranskningen på statsrådets translatorsbyrå.

I nära anknytning till arbetet som laggranskare har Ann-Marie sedan 2001 varit en aktiv medlem i *Statsrådets svenska språknämnd*. Hon har, såsom också Hugo Bergroth-sällskapet konstaterade i sin prismotivering, gjort en viktig insats som medlem av redaktionen för 2004 års upplaga av handboken *Svenskt lagspråk i Finland* (SLAF). För den nya upplaga som språknämnden för närvarande arbetar intensivt med är Ann-Marie huvudredaktör. Hon har under årens lopp också bidragit med artiklar och notiser i språknämndens informationsblad *Språkråd*, och hon har varit en skicklig föreläsare vid nämndens temadagar och seminarier för översättare.

Ann-Marie konstaterar att hennes arbetsuppgifter som laggranskare är omväxlande och utmanande. Vid sidan av det konkreta granskningsjobbet är det intressant att arbeta med olika språkfrågor, bl.a. rationalisering och standardisering av cen-

Årets Hugo Bergroth-pristagare Ann-Marie Malmsten

trala fraser och uttryck. Det gagnar hela översättningskedjan (Statsrådets translatorsbyrå – JM:s laggranskningsenhet – riksdagens svenska byrå) om vi har en gemensamt överenskommen uppsättning mallar och regler som alla inblandade aktörer följer. När det blir tal om utmaningarna i jobbet säger Ann-Marie att hon är orolig för att den redan nu akuta bristen på kunniga lagöversättare ska öka ytterligare. Hon hoppas att fler personer ska känna sig lockade att pröva på lag-

* Hugo Bergroth-sällskapet med 18 ledamöter som representerar olika verksamhetsfält stiftades den 18 maj 1992 med uppgift att värna om det svenska språket i Finland. Sällskapet anordnar årligen omkring den 18 maj ett språkvårdsseminarium på Hanaholmen och delar då ut ett språkvårdspris till "en professionell språkbrukare som i tal och/eller skrift fungerar som en föredömlig språkmodell".

översättning, som inte alls behöver vara ett ensamt och långtråkigt jobb! Man arbetar faktiskt här med människor, inte bara med papper, försäkrar Ann-Marie. Lagöversättning är ett typiskt "lära i arbetet"-jobb där översättaren med hjälp av bl.a. kolleger, nätverk, handboken SLAF och seminarier kan utvecklas i många avseenden. Avslutningsvis vill Ann-Marie betona att de som

arbetar med lagöversättning har möjlighet att lära sig en hel del om förvaltningen i Finland, samhällsfrågor och EU, för att nu nämna några exempel. Det innebär att lagöversättarna får kunskaper och meriter som kan vara till stor nytta också i andra sammanhang i livet.

 Sunna Vennström
Statsrådets translatorsbyrå

NÄMNDEN INFORMERAR

Åklagarterminologi

Syyttäjä

Åklagare

Både **yleinen syyttäjä** (avser egentligen både allmänna åklagare och specialåklagare enligt lagen om allmänna åklagare 199/1997) och **virallinen syyttäjä** (avser de allmänna åklagarna men inte specialåklagarna) kan översättas *allmän åklagare*.

Erikoissyyttäjä = *specialiståklagare* (åklagare med särskild erfarenhet och kompetens inom ett visst område, t.ex. ekonomisk brottslighet, narkotikabrottslighet)

Erityissyyttäjä = *specialåklagare* (justitiekanslern och riksdagens justitieombudsman)

Kihlakunnansyyttäjä = *häradståklagare*

Maakunnansyyttäjä = *landskapsåklagaren* (Åland)

Valtakunnansyyttäjä = *riksåklagaren*

Valtionsyyttäjä = *statsåklagare*

ELEKTRONISK SJÖFARTSORDLISTA

På adressen <http://merisanasto.kyamk.fi> finns det en ny ordlista över ca 1300 sjöfartstermer med motsvarigheter på svenska och engelska. Ordlistan är sammanställd i samarbete mellan en rad organisationer med sakkunskap om branschen och den uppdateras fortlöpande.

NY FÖRDRAGSHANDBOK MED MALLAR PÅ SVENSKA

Rättstjänsten på utrikesministeriet gav i somras ut en uppdaterad version av fördragshandboken från 2003. Första delen av denna *Valtiosopimusopas* är helt på finska och innehåller anvisningar om hur internationella fördrag och avtal i anslutning till EU:s yttre förbindelser bereds och sätts i kraft.

I den första versionen av handboken lyfte man särskilt fram de ändrade förfaranden som den nya grundlagen från år 2000 och den reviderade lagstiftning som gäller statsrådet hade fört med sig. De nya förfarandena innebar bland annat att det inte längre var endast utrikesministeriet som hade hand om internationella fördrag utan respektive ministerium, beroende på fördragets innehåll. Sedan dess har samarbetet mellan olika statliga myndigheter ökat betydligt när det gäller att bereda fördragsärenden. Därmed har också behovet av fördragsrättsliga anvisningar ökat.

För översättare är det främst handbokens andra del som är intressant. Den består av en samling författningsmallar som alla finns på både finska och svenska. En nyhet värd att nämnas är att

1 § i ikraftträdandeförordningar nu ska skrivas i två moment; tidigare sammanfördes alla fakta i en enda, ofta otympligt lång mening. Det första momentet anger var och när fördraget har ingåtts och när det träder i kraft. I det andra momentet sägs det när riksdagen respektive presidenten har godkänt fördraget. I förekommande fall läggs det till en mening om var och när ratifikationsinstrumentet har deponerats.

Fördragshandboken är fritt tillgänglig på utrikesministeriets webbplats (<http://www.formin.finland.fi>, Etusivu > Kansainvälinen yhteistyö > Kansainvälinen sopimukset > Valtiosopimusopas ja sopimusohjeet) och på statsrådets intranät Senaattori (<http://senaattori.vn.fi>). Det rör sig om en preliminär version som kommer att uppdateras om Lissabonfördraget träder i kraft. Senare kommer också en tryckt version.

Monika Arnö

Utrikesministeriet

NYTT PÅ ORDBOKSFRONTEN

Svensk ordbok utgiven av Svenska Akademien (SO)

Svenska Akademien har gett ut en helt ny ordbok (inte att förväxla med *Svenska Akademiens ordbok*, SAOB), som presenteras som en ingående beskrivning av modern svenska med tyngdpunkt på ordens betydelse och användning i kombination med historiska uppgifter. Ordbokens ambitiösa uppgift är att ge så fullständiga upplysningar som möjligt om alla viktiga ord i det svenska ordförrådet.

Ordboken består av två band och innehåller ca 65 000 uppslagsord med upplysningar om stavning, uttal, böjning, stilvärde, betydelse, fraseologi och konstruktionssätt. Förutom huvudbetydelser och betydelsenysanser innehåller ordboken även idiom och bevingade ord, exempelsatser, hänvisningar till synonymer och motsatsord, uppgifter om tiden för första kända belegg och härledningar. Ordboken innehåller också stilrutor som ger råd i vanliga språkvårdsfrågor, vilket är en nyhet i svenska ordböcker.

Det som skiljer denna ordbok från andra är också att den inte bara vänder sig till den som vill veta hur ett ord stavas eller används, utan även till den som vill lära sig lite mer om det svenska ordförrådet och ordens historia, eller till den som helt enkelt tycker om att låta sig överraskas av en litterär hänvisning eller ett känt citat medan den kanske sökte efter något helt annat. Vilken annan ordbok citerar Calle Schewens vals i samband med definitionen av *klucka*? En riktig guldgruva för ordnördar, med andra ord.

nö'rd subst.

. person som har ett stort specialintresse för något och som därför kan verka enkelspårig
HIST.: sedan 1991; av eng. *nerd*, *nurd* med samma bet.; av oklart urspr.

(ur *Svensk ordbok utgiven av Svenska Akademien*)

Annika Lund

Statsrådets translatorsbyrå

MYNDIGHETERNAS SKRIVREGLER

Den sjunde upplagan av Myndigheternas skrivregler (DS 2009:038) har kommit ut. Den nya utgåvan innehåller smärre uppdateringar och justeringar, och i den samordnas vissa råd med råden i Svenska skrivregler. Myndigheternas skrivregler är ett bra komplement till Svenska skrivregler. Boken finns att få i bokhandeln, men den finns även i en gratis elektronisk version på www.regeringen.se > Regeringskansliet med departementen > Om regeringskansliet > Klarspråk > Handböcker m.m.

PÅ NYA PLATSER

Här hittar du en förteckning över översättare som bytt arbetsplats eller börjat arbeta inom statsförvaltningen sedan september 2009. Föregående förteckning över kolleger på nya platser finns i Språkråd 1/2009. Meddela gärna Språkråds redaktör om nya kolleger!

Vem	Var	Varifrån	Tfn
Gunilla Garoff	Kommunikationsministeriet (vikariat)	Statsrådets translatorsbyrå	1602 8546
Heidi Hirvonen	Justitieministeriet	Social- och hälsovårds- ministeriet	1606 7955
Katri Silfverberg	Statsrådets translatorsbyrå (vikariat)	Utrikesministeriet	1602 2129

STATSRÅDETS KANSLI